

Saugumas internete

PATARIMAI VAIKAMS IR PAAUGLIAMS

Žinokite savo teises:

nepamirškite, kad turite teisę į saugumą ir pagarbą internete.

Prieš skelbdami įrašus gerai pagalvokite:

nuotraukos, vaizdo įrašai ir komentarai internete gali likti visam laikui. Dabar dalykitės tik tuo, ko nebūtų nepatogu kitiems parodyti po daugelio metų.

Nepamirškite, kad dirbtinis intelektas yra ne tikras žmogus, o priemonė:

dirbtinis intelektas gali padaryti klaidų ir sukurti melagingą informaciją, suklastotas nuotraukas, vaizdo įrašus, balsus ir žinutes.

Atpažinkite pavojų: stabtelėkite ir apgalvokite keistus „draugų draugų“ prašymus, nerealistiškai gerus pasiūlymus arba žinutes, kuriomis bandoma daryti spaudimą, kad priimtumėte sprendimą.

Naudokite privatumo ir saugumo nustatymus:

saugokite savo paskyrų privatumą, naudokite patikimus slaptažodžius ir, kai tik įmanoma, įjunkite papildomus saugumo elementus.

Nepageidautinus asmenis blokuokite, apie juos praneškite ir išsaugokite įrodymus:

jei kas nors internete iš jūsų tyčiojasi, bando jus apgauti, jums grasina arba verčia jaustis nejaukiai, praneškite apie juos ir juos blokuokite, taip pat išsaugokite momentines ekrano nuotraukas arba žinutes.

Padėkite kurti saugesnį internetą:

sužinokite, kaip veikia programėlės, žaidimai, interneto svetainės, algoritmai ir dirbtinis intelektas, ir padėkite kitiems likti saugiems.

Būkite malonūs kitiems internete:

socialiniai tinklai ir žaidimai turėtų būti teigiama patirtis visiems. Su kitais elkitės pagarbiai, kaip norėtumėte, kad būtų elgiamasi su jumis.

Saugokite savo asmeninę informaciją:

internetu nesidalykite privačiais duomenimis, pvz., savo vardu ir pavarde, adresu, mokykla, telefono numeriu, slaptažodžiu ar esama buvimo vieta.

Prieš patikėdami arba dalydamiesi turiniu, jį patikrinkite:

ne viskas, ką matote internete, yra tiesa. Informaciją, visų pirma stebinančias istorijas, vaizdo įrašus ar žinutes, visada vertinkite kritiškai ir prieš ją dalydamiesi patikrinkite patikimus šaltinius.

Iš nepažįstamų asmenų nepriimkite nuotraukų ar pokalbių užklausų: jei abejojate dėl kokio nors asmens amžiaus ar tapatybės, paprašykite suaugusiojo patikrinti, kas jis yra, (arba jam tiesiai pasakykite, kad jūsų tėtis ar mama yra šalia jūsų, ir pažiūrėkite, kaip jis reaguos).

Nesidalykite privačiomis nuotraukomis:

niekada nesidalykite intymiomis nuotraukomis ar vaizdo įrašais, net jei kažkas jums daro spaudimą (ypač jei esate jaunesni nei 18 metų). Kai tik jais pasidalysite, nebegalėsite jų kontroliuoti.

Jei kas nors ne taip, apie tai pasakykite suaugusiajam, kuriuo pasitikite: jūs neišsigalvojate nebūtų dalykų ir paprastę pagalbos nepateksite į bėdą.

Jūsų balsas svarbus: įsitraukite ir prisidėkite prie skaitmeninio pasaulio ateities kūrimo.

